

ANKARA BAROSU İNSAN HAKLARI MERKEZİ YÖNERGESİ

I. BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar, Yetki ve Görevler

Amaç

Madde 1

Ankara Barosu İnsan Hakları Merkezi ulusal ve uluslararası hukuka uygun olarak insan haklarının tanınması, uygulanması, korunması ve geliştirilmesi amacıyla mesleki, kuramsal ve uygulamaya yönelik çalışmalar yapmakla görevlidir.

Kapsam

Madde 2

Bu yönerge;

Ankara Barosunun İnsan Hakları Merkezinin iç örgütlenmesine, yetkilerine, üyelik koşullarına, personel ve bütçesine, çalışma yöntemine;

Ankara Barosu yönetim kurulu, komisyonları, kurulları ve merkezleriyle ilişkilerine;

TBB'nin İnsan Hakları Merkezi ve diğer baroların insan hakları merkezleri ile ilişkilerine ilişkin kuralları belirler.

Dayanak

Madde 3

Bu Yönerge 1139 Nolu Avukatlık Kanunu'nun 76., 95/21. ve 110/17. Maddeleri uyarınca hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4

Bu yönergenin uygulanmasında;

TBB: Türkiye Barolar Birliğini

Yönetim Kurulu: Ankara Barosunun yönetim organını

Koordinatör: Ankara Barosu Yönetim Kurulunun İnsan Hakları Merkezinden sorumlu üyesini

İHM: İnsan Hakları Merkezini

Başkan: İnsan Hakları Merkezi Yürütme Kurulunun Başkanını

İHM Yürütme Kurulu: İnsan Hakları Merkezi Yönetim Organını

Alt Kurul: İnsan Hakları İzleme Alt Kurulunu, Eğitim ve Araştırma Alt Kurulunu ve İHM Yürütme Kurulunun kurulmasına karar verdiği diğer Alt Kurulları

Üye: İnsan Hakları Merkezi üyesi avukatlarını ifade eder.

İHM'nin Yetki ve Görevleri

Madde 5

İHM aşağıdaki faaliyetleri yürütür;

(1) İnsan Hakları İhlallerinin İzlenmesine İlişkin Faaliyetler

- a) İnsan hakları ihlallerine ilişkin başvuruları alır, incelemesini yapar, görev kapsamına giren başvurular ile ilgili Ankara Barosu Yönetim Kurulu tarafından onay aldıktan sonra bu yönergede öngörülen kararları alır, belirlenen faaliyetleri yürütür; inceleme sonucu görevi kapsamına girmeyen başvurular hakkında başvuruycuyu bilgilendirir.
- b) İnsan haklarının sistematik ve yapısal olarak ihlaline yol açan kural ve uygulamalardan kaynaklanan davaları, dezavantajlı gruplara yönelik hak ihlali davalarını, insan haklarının korunması mücadelesinde hayati öneme sahip davaları izler, davalar hakkında rapor hazırlayarak Ankara Barosu yönetim kurulunun onayına sunarak müdahil olunması hususunda yetki alır.

(2) İnsan Haklarına İlişkin Araştırma ve Eğitim Faaliyetleri

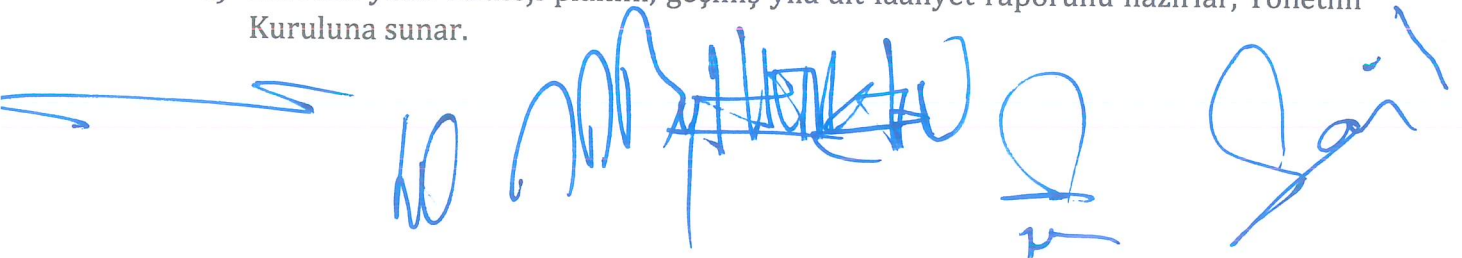
- a) İnsan haklarının korunması, geliştirilmesi, hak ihlallerinin önlenmesi ve ihlallerden kaynaklanan mağduriyetin giderilmesine ilişkin avukatlara, stajyer avukatlara ve topluma yönelik eğitimler düzenler.
- b) İnsan hakları alanında ulusal ve uluslararası nitelikte toplantılar düzenler, gerektiğinde diğer kurum, kuruluş ve kişilerle iş birliği yapar.
- c) İnsan hakları alanında ihlalin kaynağı olan sorunları araştırır, inceler, raporlaştırır; sonuç ve çözüm önerilerini Ankara Barosu Yönetim Kurulu tarafından onay aldıktan sonra ilgililer ve kamuoyu ile paylaşır.
- d) İnsan hakları ile ilgili yayın yapar, arşiv, veri tabanı ve benzeri bilgiye ulaşmayı kolaylaştırıcı mecralar oluşturur.

(3) İnsan Hakları Politikasına İlişkin Çalışma, Görüş ve Açıklama Faaliyetleri

- a) Ulusal ve uluslararası alanda insan haklarına ilişkin güncel gelişmeleri izler, bu gelişmelere ilişkin tutum belgeleri hazırlar, kamuoyu ve karar alıcıları etkilemeye yönelik çalışmalar yapar.
- b) Gerektiğinde insan haklarının korunmasının ve geliştirilmesinin sağlanması amacıyla meslek örgütleriyle, diğer baroların insan hakları merkezleriyle, insan hakları alanında çalışmalar yürüten ulusal ve uluslararası kuruluşlar ile işbirliği yapar.

(4) Diğer Faaliyetler

- a) İHM'nin yıllık strateji planını, geçmiş yıla ait faaliyet raporunu hazırlar, Yönetim Kuruluna sunar.

- b) Yıllık stratejik planda yer alan taslak bütçeyi hazırlar, onay için Yönetim Kuruluna sunar.
- c) Bu yönergede belirtilen amaçları gerçekleştirmek için gerekli gördüğü diğer etkinliklerde bulunur.

II. BÖLÜM

Merkezin Yapılanması

Madde 6

1. Ankara Barosu İnsan Hakları Merkezi, Koordinatör, İHM Yürütme Kurulu Başkanı, İHM Yürütme kurulu ve İHM üyelerinden oluşur. İnsan Hakları Merkezi, Baronun yönetim kuruluna karşı sorumlu olup yönetim kuruluna Koordinatör vasıtasıyla raporlama yapar.
2. İHM üyeleri, Merkezde çalışmak üzere başvuran Ankara Barosu üyelerinden oluşur.
3. İHM Yürütme Kurulu, Ankara Barosu tarafından atanır.
4. İHM, faaliyetlerini yürütürken, gerekli görüldüğü hallerde Baro içinden veya dışından konunun uzmanı olan kişilerden Danışman sıfatıyla yararlanabilir.
5. Seçimli Baro Genel Kurullarını takip eden bir ay içinde İnsan Hakları Merkezinin yürütme kurulu ve yürütme kurulu başkanı yeniden belirlenir.
6. 5. Maddenin 1. Fıkrasındaki görevleri yerine getirmek için İnsan Hakları İzleme Alt Kurulu, 5. Maddenin 2. Fıkrasındaki görevleri yerine getirmek için Eğitim ve Araştırma Alt Kurulu kurulur.
7. Diğer görevlerin yürütülmesi için ihtiyaç duyulduğunda alt kurullar İHM Yürütme Kurulu tarafından oluşturulur, alt kurulların görev tanımları Yürütme Kurulu kararıyla belirlenir.

Koordinatör

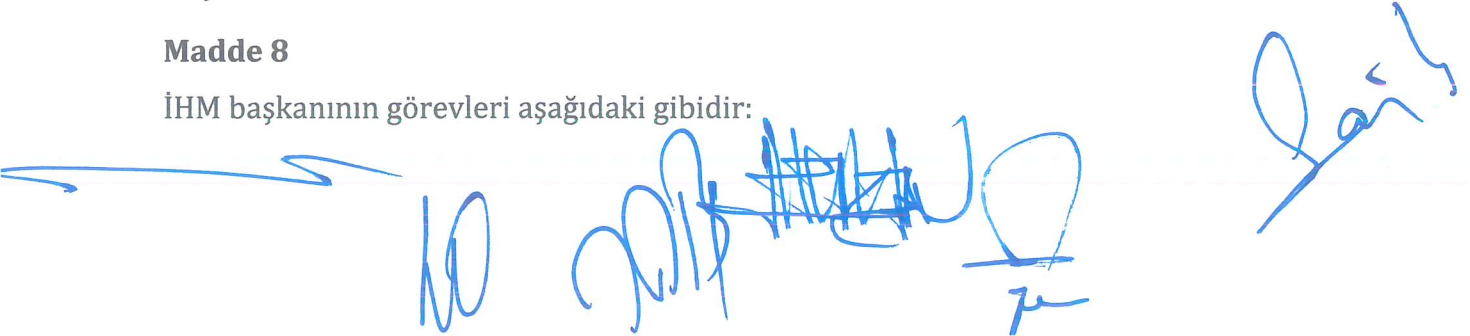
Madde 7

Koordinatör Baronun yönetim kurulu tarafından kendi üyeleri arasından atanır. Koordinatör, yönetim kurulu ile İHM'nin yürütme kurulu arasındaki eşgüdümünden sorumludur. Koordinatörün görev süresi yönetim kurulunun görev süresiyle sınırlıdır.

Başkan

Madde 8

İHM başkanının görevleri aşağıdaki gibidir:

The image shows several handwritten signatures in blue ink. On the left, there is a long, horizontal, wavy line. In the center, there are three distinct signatures: the first is a simple 'K' or 'A' shape, the second is a more complex, cursive signature, and the third is a signature that appears to be 'H'. On the right side, there is a large, stylized signature that looks like 'S. S.' or 'S. S.' with a long horizontal line extending from it.

1. İHM yürütme kurulunu, Baronun yönetim kurulunun bilgisi dahilinde insan hakları ile ilgili toplantılarda temsil etmek
2. İHM yürütme kurulu toplantılarının gündemini onaylamak ve bu toplantılara başkanlık etmek
3. Gerekli gördüğü hallerde olağanüstü yürütme kurulu toplantısı çağırısı yapmak
4. Baronun yönetim kuruluna onaylanmak üzere İHM'nin faaliyet planını ve stratejik planını sunmak
5. Baronun yönetim kuruluna onaylanmak üzere İHM'nin taslak bütçesini sunmak,
6. Baro tüzel kişiliği adına İHM faaliyet alanında yürütülmesi gereken çalışmalara ilişkin kararları onaylanmak üzere Baro yönetim kuruluna sunmak,
7. Yürütme kurulu ile birlikte İHM'nin Yıllık Faaliyet Raporunu hazırlamak
8. İHM'nin görevlerini yerine getirmesi için gerekli yetkilendirmeleri yapmak

Madde 9

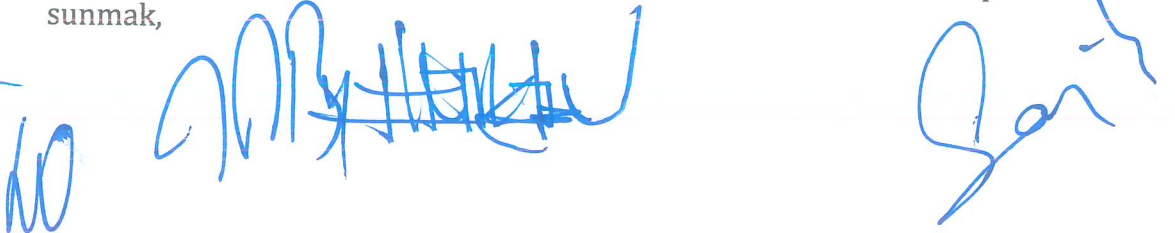
Başkan Yardımcıları:

1. İHM yürütme kurulu Başkanının yokluğunda onun görevleri başkan yardımcıları tarafından yerine getirilir. Başkanın katılamadığı toplantılarda Başkan Yardımcısı toplantıya başkanlık yapar.
2. İHM yürütme kurulu başkan yardımcılarının biri "İnsan Hakları İzleme" Alt Kurulundan, diğeri ise "Eğitim ve Araştırma" Alt Kurulundan sorumludur.
3. Başkan yardımcıları yürütme kurulu ve başkanı tarafından verilen İHM'nin faaliyetleriyle ilgili diğer tüm görevleri yerine getirir.

Madde 10

Yürütme Kurulu

1. Merkez en az ayda bir, yürütme kurulu ise en az iki haftada bir düzenli olarak toplanır. Gerekli görüldüğü takdirde Başkanın çağırısı ile olağan dışında da gündemli olarak Merkez veya yürütme kurulu toplanabilir.
2. Yürütme kurulu üyelerinin görev süresi 2 yıldır. Tekrar görevlendirilmeleri mümkündür.
3. İHM yürütme kurulunun görevleri aşağıdaki gibidir:
 - a. İHM'nin faaliyet planına uygun olarak, projelerin, çalışma programlarının ve eğitimlerin hazırlanması ve uygulanmasını sağlamak,
 - b. Görev süresini kapsayacak şekilde İHM'nin stratejik planını ve buna denk düşen faaliyet planını hazırlamak,
 - c. Yıllık bütçeyi hazırlamak ve İHM'nin harcamaları hakkında rapor sunmak,

- d. İHM'nin yıllık faaliyet raporunu hazırlamak. İHM faaliyetlerinin kayıtlarını organize ve muhafaza etmek,
- e. Alt kurullardan gelen rapor ve kararları onaylamak, gerekli durumlarda yönetim kuruluna sunmak,
- f. İHM'nin alt kurullar tarafından yürütülen faaliyetler dışındaki tüm faaliyetlerini planlamak ve uygulamak,
- g. Diğer Baroların insan hakları merkezleri ve komisyonları ile ilişkileri yürütmek,
- h. Baro yönetim kurulu tarafından verilen İHM'nin faaliyetleriyle ilgili diğer tüm görevleri yerine getirmek.

Madde 11

İnsan Hakları İzleme Alt Kurulu

1. 5. maddenin 1. fıkrasında sayılan görevlerin yerine getirilmesi için İnsan Hakları İzleme Alt Kurulu oluşturulur.
2. İHM üyesi avukatlar arasından bu kurulda çalışmak üzere yeterli sayıda üye İHM Yürütme Kurulu kararı ile atanır. İHM Yürütme Kurulu Başkan Yardımcılarından biri Alt Kurul çalışmalarının koordinasyonundan sorumludur.
3. İnsan Hakları İzleme Alt Kurulu kararları her ayın ikinci İHM Yürütme Kurulu toplantısına sunulur. Acil karar alınması gereken durumlarda Alt Kurul kararları izleyen ilk İHM Yürütme Kurulu'na sunulur.

Madde 12

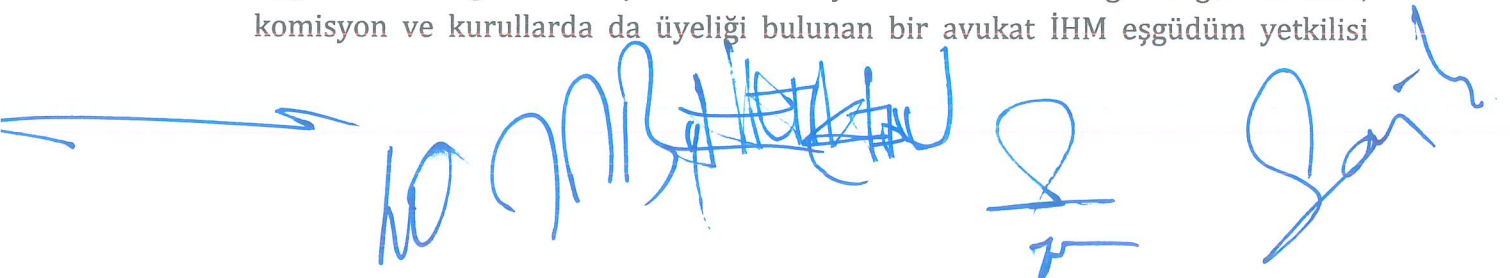
Eğitim ve Araştırma Alt Kurulu

1. 5. maddenin 2. fıkrasında sayılan görevlerin yerine getirilmesi için Eğitim ve Araştırma Alt Kurulu oluşturulur.
2. İHM üyesi avukatlar arasından bu kurulda çalışmak üzere yeterli sayıda üye İHM Yürütme Kurulu kararı ile atanır. İHM Yürütme Kurulu Başkan Yardımcılarından biri Alt Kurul çalışmalarının koordinasyonundan sorumludur.
3. İHM tarafından yapılması planlanan eğitim programları, konferans ve panellerin ön çalışması Eğitim ve Araştırma Alt Kurulu tarafından yapılır. Tamamlanan ön çalışmalar, karar alınması için İHM Yürütme Kuruluna sunulur.

Madde 13

Ankara Barosunun Diğer Merkez, Komisyon ve Kurullarıyla Eşgüdüm

1. İHM, kendi çalışmalarında Barosunun diğer merkez, komisyon ve kurullar ile eşgüdümünü esas alır. Barosunun diğer merkez, komisyon ve kurullarının İHM'nin çalışma alanına da giren faaliyetlerinde eşgüdümlü çalışmayı hedefler.
2. Eşgüdümün sağlanması için İHM'nin üyeleri arasından ilgili diğer merkez, komisyon ve kurullarda da üyeliği bulunan bir avukat İHM eşgüdüm yetkilisi

olarak atanır. Eşgüdüm yetkilisi diğer merkez, komisyon ve kurulların İHM'yi ilgilendiren çalışmaları ile ilgili olarak İHM Yürütme Kurulunu bilgilendirir.

3. Gerekli görülmesi halinde İHM ve Baronun diğer merkez, komisyon ve kurullarının temsilcileri, kendi aralarında toplantı yapıp tavsiye niteliğinde kararlar alırlar. Bu tavsiye niteliğindeki kararlar, önem ve aciliyet derecelerine göre ya çağrı üzerine İHM Yürütme Kurulunun kısa sürede toplanmasıyla, ya da takip eden ilk İHM Yürütme Kurulu toplantısında görüşülüp karara bağlanır.
4. İHM Yürütme Kurulu, Baronun diğer merkez, komisyon ve kurulları ile işbirliği içerisinde çalışabilir, ortak toplantı düzenlenmesi hususunda Baro Yönetim Kurulundan istemde bulunabilir.

Madde 14

Diğer Baroların İnsan Hakları Merkezleri ve TBB'nin İnsan Hakları Merkezi ile Eşgüdüm

1. Tüm ülkeyi ilgilendiren ve/veya uluslararası nitelik taşıyan konularda ortak çalışmalar yapmak üzere diğer baroların insan hakları merkezleri ve TBB İnsan Hakları Merkezi ile ortak çalışmalar yürütülmesine İHM Yürütme Kurulu tarafından karar verilebilir.
2. Ortak çalışma kararları Yönetim Kurulunun onayına sunulur.

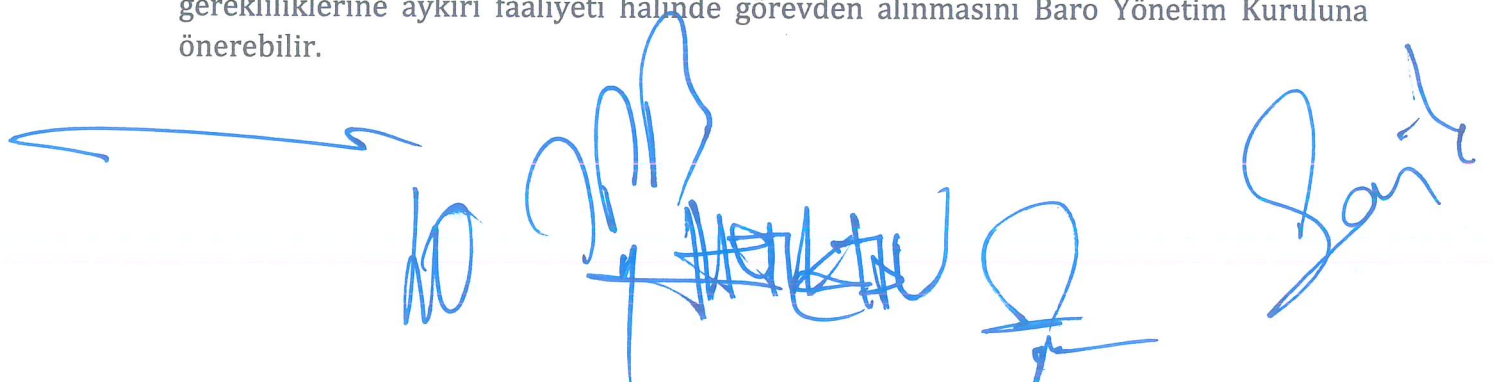
Madde 15

Dava İzleme Usulü

1. İHM, bu yönergenin 5. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendi kapsamına giren davalar konusunda re'sen ya da başvuru üzerine davayı izleme veya davaya Ankara Barosu adına müdahil olma kararı alarak, görevlendirilen avukat(lar)ın isimleriyle beraber Baro Yönetim Kurulunun onayına sunar. Görevlendirmede, üyenin Merkezin dava izleme ve raporlama eğitimlerine katılmış olmasına özen gösterilir. Baro Yönetim Kurulunun onayı üzerine, Merkez üye(ler)i davayı Ankara Barosu adına izler.

2. İzleme ile görevlendirilen üye, davanın duruşma ve ara kararları hakkında Yürütme Kuruluna bilgilendirme notları sunar. Üye, davaya ilişkin derece mahkemelerinde ve/veya Anayasa Mahkemesinde karar alınması üzerine bir değerlendirme raporu hazırlar. Bu rapor, İHM Yürütme Kurulunda değerlendirildikten ve Ankara Barosu Yönetim Kurulu tarafından onaylandıktan sonra dijital ve basılı ortamda kamuoyu ile paylaşılır.

3. **Görevden alma:** Yürütme kurulu, dava izleme ile görevlendirilen üyenin görevin gerekliliklerine aykırı faaliyeti halinde görevden alınmasını Baro Yönetim Kuruluna önerebilir.

Madde 16

Başvuruların İncelenmesi Usulü

1. Anayasa ve uluslararası antlaşmalarda korunan haklarının ihlal edildiği ve bu ihlalin giderilmesine ilişkin hukuki yardıma ihtiyaç duyduğunu düşünen gerçek ve tüzel kişiler İHM'ye başvurabilir.
2. Yürütme Kurulu, İHM'ye yapılan başvurulara konu kamu işlem veya eyleminin, Ankara Barosu bünyesinde mevcut diğer merkez, kurul ve komisyonların görevi kapsamında olmayıp, İHM faaliyetleri kapsamında kaldığı kanaatinde ise başvuruyu inceler. Yürütme Kurulu, Baronun şikayetle ilgili alabileceği karar ve önlemleri içerecek bir talep yazısı hazırlayarak Baro Yönetim Kuruluna sunar.
3. **Görevlendirme:** Yürütme Kurulu, başvuruya ilişkin rapor hazırlanmasına gerek duyulan hallerde ise başvuru koşullarına bağlı olarak bir ya da birden fazla İHM üyesini raportör üye olarak atamak üzere Baro Yönetim Kurulunun onayına sunar. Raportör seçiminde Merkezin, başta İstanbul Protokolü eğitimi olmak üzere, raporlama eğitimlerine katılmış olan üyelerin seçilmesine özen gösterilir.
4. Baro Yönetim Kurulunun onayı ile atanan Raportör üye(ler) başvuruyu inceler, İHM başvuru formu ve kontrol listesi dahil olmak üzere gerekli belgeleri ilgililere tamamlattır, ilgililer ile görüşür, diğer bilgi ve belgeleri toplar, gerektiğinde cezaevi ve karakol ziyareti yapar, ilgililerin anlatımlarını tutanak altına alır, edinilen bilgiler ışığında izleme raporu düzenler ve İHM Yürütme Kuruluna sunar.
5. Yürütme Kurulu raporu uygun bulur ise onaylar ve Baro Yönetim Kuruluna sunar. Raporun eksik ya da hatalı düzenlediğini tespit ederse raportöre eksikliklerin giderilmesi için geri gönderir.
6. Yürütme kurulu, raporun raportör tarafından zamanında sunulmaması, hiç sunulmaması ya da raportörün görevin diğer gerekliliklerine aykırı faaliyeti halinde raportörün görevden alınmasını Baro Yönetim Kuruluna önerebilir.

Madde 17

Görevlendirme Ücreti

1. İşbu yönergenin 15. maddesi uyarınca Yürütme Kurulu tarafından dava izleme ile görevlendirilen üyelere ve 16. maddesi uyarınca görevlendirilen raportör üyelere ilgili görevlendirmeler başına her takvim yılı için Baro Yönetim Kurulunca belirlenen görevlendirme ücretleri ödenir.
2. Baro Yönetim Kurulu aynı başvuru için birden fazla üyeyi görevlendirdiği takdirde görevlendirme ücreti görevlendirilen her üyeye ayrı ayrı ve tam olarak ödenir.

3. Görevden alınan ya da istifa eden üyelere ilişkin olarak; görevden alınma ya da istifa tarihine kadar geçen sürede görev kapsamında yapılan işlemler dikkate alınır. Yürütme Kurulu görevden alınan ya da istifa eden üyeye görevlendirme ücretinin yarısının ödenmesinin teklif edilmesine karar verebilir, aksi halde görevlendirme ücreti ödenmez. Görevden alınan ya da istifa eden üye, Yürütme kurulunun verdiği bu karara ilişkin olarak Baro Yönetim Kurulu'na itirazda bulunabilir.

Madde 18

Yönergenin Yürütülmesi

İş bu yönerge Ankara Barosu Yönetim Kurulu'nun... gün ve ...sayılı kararı ile kabul edilerek yürürlüğe konulmuştur.

13.01.2021

